

Zkušenosti s krytím Tecasorb při léčbě chronické rány

Vladimíra Šípková¹
Robert Jirásek²

¹Ambulance chronických ran, FTNsP, Praha
²Edukafarm, Praha

Hojení rány je složitý biologický proces ovlivňovaný celou řadou faktorů, probíhající v několika fázích, a to nezávisle na druhu a rozsahu poškození tkáně. Cílem je reparace defektu a obnovení struktury, integrity a funkce kůže a tvorba jizvy. Se zacelením rány jsou spojeny značné nároky na regenerační schopnosti organismu nemocného.¹

Průběh hojení determinují faktory systémové (např. základní a přidružené choroby, věk, stav výživy, psychické rozpoložení, životní zvyklosti, stav imunity, farmakoterapie aj.), faktory lokální (hloubka a velikost rány, její lokalizace a stáří, přítomnost cizích těles v ráně, stav krevního zásobení apod.) a v neposlední řadě též volba postupu léčení rány a typ (druh) krytí.^{1,2}

Jako chronickou ránu označujeme každou sekundárně se hojící ránu, která se i přes adekvátní terapii nezhojila po dobu 6–8 týdnů. Taková rána většinou představuje poslední stadium pokročilého poškození tkáně, ať už na podkladě žilní či tepenné nedostatečnosti nebo poruch metabolismu, nebo v důsledku déletrvajících tlaku, event. záření. Nejčastějším typem chronických ran jsou bérčové vředy a proleženiny.³

V průběhu devadesátých let minulého století byly postupně opouštěny tradované principy léčby (Lužova pasta – obsahuje kyselinu salicylovou, boritou a oxid zinečnatý v bílé vazelině; Mikuliczova mast – obsahuje dusičnan stříbrný a peruánský balzám v bílé vazelině; obklady s chloraminem, roztoky barviv atd.),⁴ kdy odstraňování vrstvy vyschlého obvazu často znamenalo odtržení vytvořené granulační tkáně a pro pacienta bylo značně bolestivé, a začala být dávana přednost modernímu, tzv. vlhkému ošetřování ran, s použitím různých krycích prostředků spolu s důsledným odstraněním vyvolávajících zevních i vnitřních příčin.

Zvolený druh krytí musí respektovat charakter spodiny rány, intenzitu sekrece a směřovat k vytvoření fyziologického vlhkého prostředí, které je příznivé pro granulační a posléze epitelizační pochody. Důležitá je nepropustnost krytí pro mikroby, ale současně prodyšnost pro vodní páru a další plyny. Podmínkou zahájení reparace rány je snesení nekrotických tkání a vyčištění spodiny.³

Krycí pleny z textilie s aktivními uhlíkovými vlákny (Tecasorb®) se osvědčují při ošetření akutních i chronických ran. V případě řezných, bodnořezných a pooperačních ran a po nekrektomiích velmi

úspěšně staví krvácení. Jsou indikovány též pro silně exsudující, povleklé a zapáchající infikované rány včetně defektů osídlených kvasinkami (dekubity, abscesy, fistule, exulcerované tumory). Uplatňují se i v léčbě popálenin. Tecasorb® výborně čistí ránu a působí dezodoračně – nemocný pak není vyloučen ze společnosti, což se příznivě odráží i v jeho psychice. K přednostem tohoto krytí patří jeho jednoduchá aplikace. Sekundární obvaz je nutný zejména v počátku terapie a u ran silně secernujících. Proces hojení se hodnotí průběžně, a aktivně se tak mění i přístup k dalšímu ošetřování rány.¹

Kazuistika

Muž, nar. 1950, paraplegik, s necitlivou dolní polovinou těla, s epicystostomií.

• Osobní anamnéza: před lety pád z výšky; jinak žádná interní onemocnění.

• Léková anamnéza: bez medikace.

Pacient převážně ležící, vysazován do invalidního vozíku. Lucidní, orientován místem i časem, komunikuje souvztažně, snaží se spolupracovat, ale sám není schopen pohybu. Snížený příjem potravy, podávána kašovitá strava, hydratace v normě.

Nutriční screening: 3 body = riziko malnutrice.

ADL test soběstačnosti 50 bodů = závislost na druhé osobě středního stupně.

Stupnice Nortonové: 19 bodů = střední riziko vzniku dekubitů.

Diagnóza

Rozsáhlá recidivující proleženina nad velkým chocholíkem kosti stehenní pravé dolní končetiny, 8 x 8 cm, spodina povleklá, dále čistá granulující s masivní sekrecí. Okolí střídavě klidné, zarudlé, macerované.

Terapie

Defekt léčen Tecasorbem od 6. do 22. května 2009 mimo víkendy, tj. 13 dnů. Krytí vyměňováno 2x denně po 12 hodinách, celkem provedeno 26 převazů.

Hodnocení terapie

Krytí pojme velké množství sekretu z rány, díky tomu není okolí macerováno a není třeba je krytí ochrannou pastou – postačuje malá vrstva sekundárního obvazu.

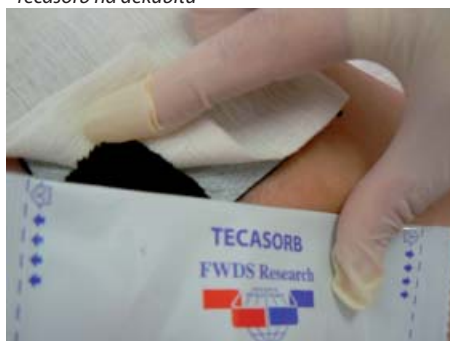
Práce s Tecasorbem není složitá. Během ošetřování se nevyskytly alergické projevy, výrazně se snížila sekrece z proleženiny, spodina rány se udržela čistá, povlak se netvořil. Po nekrektomii Tecasorb velmi dobře stavěl krvácení. Pacient mohl být propuštěn do domácí péče, kde se však s léčbou Tecasorbem nepokračovalo.

Náklady na léčbu (cena krytí): 3 443 Kč.

V den příjmu na oddělení

Tecasorb na dekubitu

V průběhu léčby

Výsledný stav

Literatura

1. Pospíšilová A. Faktory ovlivňující hojení ran. In: Bureš I, ed. *Léčba rány*. Praha: Galén, 2006.
2. Bureš I. Moderní obvazové materiály. *Prakt Léč* 1997;77:348–351.
3. Machovcová A. Bérčové vředy a jejich léčba. *Lék listy* 2005;12–13.
4. Voldánová A, Voldán V. *Léčení kožních chorob pro praktické lékaře*. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1958.